

12 Boeken voor in de zomervakantie (2020)

written by Michiel Lucassen

10 juli 2020



Zomervakantie! De tijd om op te laden, bij te komen en te genieten van mooi weer. Nieuwe ideeën passen daar goed bij, en hoe kun je dat beter doen dan door een boek te lezen! In deze editie hebben we alle boeken verzameld die we het afgelopen schooljaar hebben aangeraden, aangevuld met nieuwe boeken. Veel leesplezier!

Boeken over onderzoek & onderwijs

De aandacht voor 'evidence-based' onderwijs blijft groeien. Door onderzoeken door te spitten, maar ook door nieuwe onderzoeken te doen ontstaat er steeds beter een beeld van wat echt werkt in het onderwijs. Onderstaande boeken zijn dan ook zeker aanraders in deze categorie!

12 Bouwstenen voor effectieve didactiek



Er is de afgelopen jaren steeds meer duidelijk geworden over wat werkt als het op leren aan komt. Door verschillende onderzoeken en praktische toetsing in de klas kun je zo tot een mooi overzicht komen, en dat is precies wat de schrijvers van dit boek hebben gedaan. In 12 Bouwstenen komen alle onderdelen langs die te maken hebben met het onthouden, begrijpen en toepassen van nieuwe kennis, waarbij gekeken wordt naar wat het meest effectief is. Hoewel alles gebaseerd is op onderzoek is het vooral een praktijkboek: de bouwstenen zijn zo geschreven dat ze praktisch te gebruiken zijn. Daarnaast is er nog een mooi platform met lesvoorbeelden van verschillende docenten die dit toepassen in verschillende vakgebieden. Een aanrader dus!

[Meer info & Bestellen](#)

Psychologie in de klas

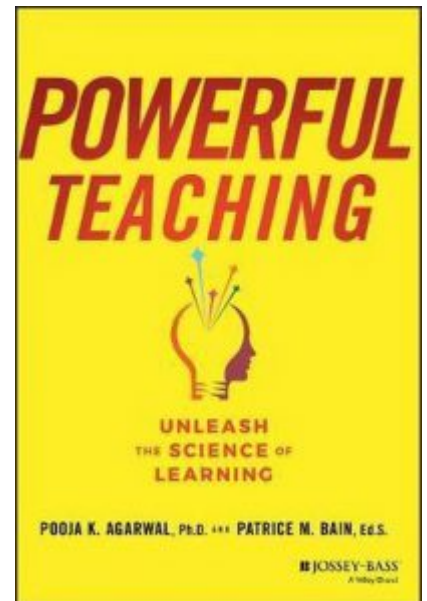


Een uitgebreide en mooie aanvulling op de 'evidence-based' boeken die de laatste jaren verschijnen. De schrijvers kijken vanuit de psychologie naar het leerproces en de werking van het menselijke brein. Want wat gebeurt er eigenlijk als je leert? Waardoor raak je gemotiveerd, en waardoor haak je juist af? Deze inzichten helpen je als docent om beter te begrijpen wat er bij een leerling gebeurt in het hoofd op het moment dat je in de klas aan de slag gaat.

Diepgaand en tegelijkertijd goed leesbaar en praktisch te gebruiken. De ondertitel 'wat iedere leraar moet weten' past dan ook zeker!

[Meer info & Bestellen](#)

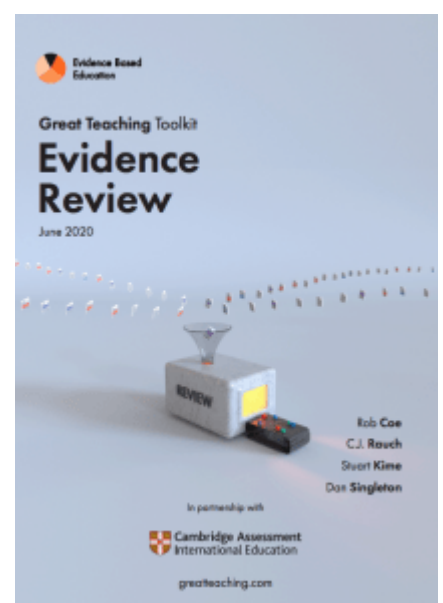
Powerful Teaching



Op welke manier kun je makkelijker leerstof herhalen? En wat leren je leerlingen nu écht van hun huiswerk? Het zijn twee van de vragen die je tegenkomt in het boek Powerful Teaching. In dit boek, geschreven door een cognitieve psycholoog en een docent, wordt uitgebreid ingegaan op 4 krachtige evidence-based leerstrategieën, waarbij er naast onderzoeken vooral erg veel lesideeën worden gegeven. Wat dit boek daarbij erg compleet maakt, is dat het naast de lessen ook in gaat op zaken daar omheen, zoals je sectie, de directie en ouders. Een veelzijdige handleiding dus die erg nuttig is voor je lessen. Een echte aanrader!

[Meer info & Bestellen](#)

Great Teaching Toolkit



Niet een 'echt' boek, maar het mag zeker niet op deze lijst ontbreken! Deze 'Evidence Review' zorgt voor een mooi overzicht van alle relevante onderzoeken van dit moment. Daarbij is de insteek helder: wat zijn de dingen waar je als docent het beste je tijd aan kunt besteden. Hieruit volgt een logisch en helder overzicht van 17 verschillende aanpakken, verdeelt over 4 categorieën.

Het geheel is engels, maar wel mooi vormgegeven en gratis te gebruiken. Wat ons betreft echt de moeite waard!

[Meer info & downloaden](#)

Boeken die je aan het denken zetten over de onderwijspraktijk

In het dagelijks handelen gebeurt er ontzettend veel. Daarom is het soms lastig om even stil te staan bij de praktijk. Want wat gebeurt er nu echt in de klas of op school? En waarom is dat zo? Wie ben jij als docent? Onderstaande boeken helpen om hier bij stil te staan, en na te denken over de onderwijspraktijk.

Het onderwijsvragenboek

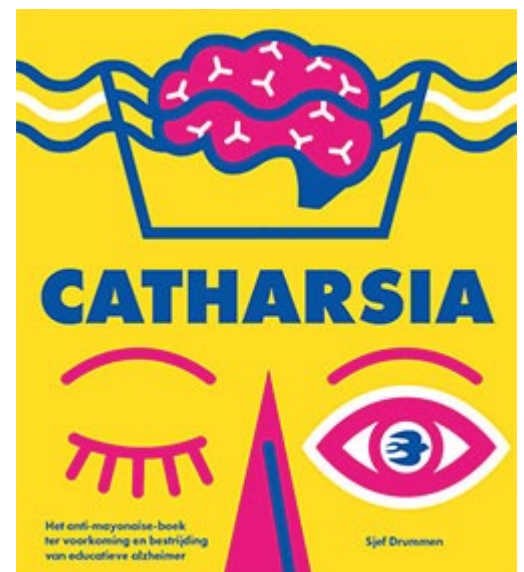


In het onderwijs is er veel vastgelegd, maar ook veel is door docenten, scholen en besturen zelf in te vullen. Daarbij lijkt er vaak een goede reden te zijn waarom dingen op een bepaalde manier gebeuren, maar is dat wel zo?

Door kritische vragen te stellen ontdek je zo dat heel veel regels en procedures gegroeid zijn, zonder soms een duidelijke reden. In het Onderwijsvragenboek proberen de schrijvers daarmee te achterhalen waarom het onderwijs in Nederland is zoals het is. Interessant, vooral omdat het vragen zijn die je eigenlijk altijd moet blijven stellen. Want waarom doen we de dingen die we doen? En waartoe doen we dat?

[Meer info & Bestellen](#)

Catharsia



Na een lange onderwijs carrière is Sjef Drummen, onder andere bedenker van het onderwijsconcept Agora, maar bovenal zelfbenoemd [onderwijskunstenaar](#), met officieel pensioen gegaan. Officieel, want al hoewel hij zeker meer tijd heeft om te schilderen, blijft hij, zoals hij het zelf vaak noemt, graag strijden tegen de 'educatieve alzheimer'. Bij zijn afscheid presenteerde hij zijn boek: Catharsia. Een boek over zijn leven, zijn visie op onderwijs en meer.

Wat wel duidelijk is, is dat Sjef zijn verhaal veel bouwstenen bevat waar wat ons betreft meer aandacht voor mag zijn in het onderwijs. Het is soms verwarrend, bijna frustrerend, als je bij het lezen van dit boek aan je eigen lespraktijk denkt - en dat is ergens heel goed. We hebben het dan ook met veel plezier gelezen én bekeken.

[Meer info & Bestellen](#)

We Moeten Spelen



Rob Martens staat bekend als iemand die de grenzen van onderwijs opzoekt, en ook in dit boek doet hij dit goed. De kern van het boek is helder: spelen is een vorm van leren, en zou dus veel meer in scholen terug moeten komen. Met mooie voorbeelden pleit Martens voor meer ruimte, verwondering, spel en onvoorspelbaarheid in het onderwijs.

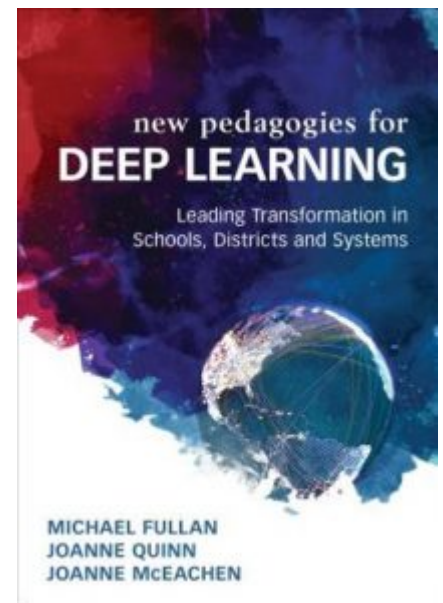
Een oproep die haaks lijkt te staan op evidence-informed werken, maar misschien dat juist deze twee lijnen samen beter onderwijs kunnen maken. Hoe dan ook: Rob Martens zet je aan het denken en daagt je uit om opnieuw naar je eigen praktijk te kijken. Wees nieuwsgierig!

[Meer info & Bestellen](#)

Boeken met praktische voorbeelden voor in de onderwijspraktijk

Welke werkvormen gebruik jij als docent? Er is ontzettend veel mogelijk, en de boeken in deze categorie die helpen je daarbij. Van leerlingen beter onderzoek laten doen, tot zelf games maken voor formatieve lessen: met deze boeken ga je praktisch aan de slag.

Deep Learning



Hoe kom je tot verdiepend leren, in plaats van alleen oppervlakkige kennis op te doen? Michael Fullan schreef hier een goed boek over, wat nu ook in het Nederlands te verkrijgen is. Het boek gaat inhoudelijk in op wat er nu eigenlijk bedoeld wordt met 'deep learning', en staat daarnaast vol met praktische voorbeelden voor zowel het PO als het VO. Hierbij wordt stilgestaan bij wat er in de klas gebeurt, maar zeker ook wat er nodig is op school niveau om tot deze verandering te komen.

Een goed boek voor docenten die meer verdieping willen in de klas, en daarbij durven te kijken buiten de grenzen van het eigen lokaal!

[Meer info & Bestellen](#)

De Herziene taxonomie van Bloom in de klas



De taxonomie van Bloom is erg bekend in het onderwijs. Het biedt een goed overzicht van verschillende soorten activiteiten in de les. [Eerder schreven we al over](#) dat deze taxonomie vaak fout gebruikt wordt en gezien wordt als een piramide. Ook in België is de taxonomie bekend. Sterker: de nieuwe eindtermen van het secundair onderwijs zijn er op gebaseerd! [Hier is eerder](#) een uitgebreid boek over verschenen, en nu is er ook een herziene versie.

Werk je graag met de taxonomie van Bloom? Of denk je juist dat dit iets is wat goed past bij jouw manier van lesgeven? Dan is het zeker een boek waar je veel uit kunt halen. De praktische voorbeelden, uitgewerkte schema's en duidelijke presentatie zorgen dat het een boek is wat je vaker open zult slaan en je zal helpen in de dagelijkse praktijk.

[Meer info & Bestellen](#)

Zelfregulatie in een notendop



Als docent wil je graag dat leerlingen zelfstandig zijn. En nog een stapje verder: het is nog mooier als leerlingen echt eigenaar van het eigen leerproces zijn. Maar hoe pak je dit aan? En op basis van wat? In dit boekje uit de 'notendop' serie van OMJS worden precies deze vragen beantwoord. Op basis van verschillende theorieën wordt een helder kader geschetst waar je als docent vervolgens zelf mee aan de slag kan. En hoewel het boek gericht is op het basisonderwijs past het ook bij de onderbouw van het VO.

[Meer info & Bestellen](#)

Bouwstenen voor High Impact Learning



De laatste jaren zijn steeds meer opleidingen in het hogerberoepsonderwijs gaan werken met High Impact Learning that Lasts. Dit model, ontworpen door Filip Dochy, bevat 7 bouwstenen voor het vormgeven van het onderwijs. Het zijn krachtige principes, die helaas vaak verkeerd worden begrepen. Eerder schreven [wij hier ook over](#), en nu is er een tweede druk met daarin verschillende extra's. Hierdoor is het model een stukje concreter geworden, met verschillende middelen en handvatten voor docenten. De insteek blijft hetzelfde: 'hoe kunnen we het onderwijs en de werkvloer zo inrichten dat iedereen continu en effectief blijft leren?'.

[Meer info & Bestellen](#)

Gamedidactiek 2



Deel 2 van het boek dat we eerder ook recenseerden: [Gamedidactiek](#). Daarover schreven we *“Door te spelen kun je leren: het is de manier waarop wij van nature de wereld om ons heen leren kennen. Binnen het onderwijs ligt de focus echter sterk op het overdragen van kennis via instructie, video’s, leerlingen onderzoek laten doen. Als leerlingen ouder worden lijken we minder spelletjes met hen te spelen. Een gemiste kans, want door spellen te spelen kun je veel leren!”* In Gamedidactiek 2 gaat het verder waar deel 1 gebleven is. Op een praktische manier helpt Martijn je met het maken van digitale spellen, waarbij je leerlingen meer en beter feedback kunt geven. Leuk, uitdagend en praktisch!

[Meer info & Bestellen](#)

Met deze boeken kun je alle kanten op! Misschien spreekt het ene boek je meer aan dan het andere. Het loont om soms een boek te lezen met een mening die toch nét anders is dan wat jij denkt! Hoe dan ook: veel leesplezier. Heb je zelf nog tips? Laat het dan weten in de reacties hieronder.

Dit artikel is afkomstig van [Vernieuwonderwijs.nl](#).

Bekijk de meeste recente versie van ons artikel op onze website.



Vernieuwender**wijs**